

## ÖRNEK GÜNCEL HUTBELER

### 1. İslâm'da Bilginin Önemi

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ  
فُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ \* صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ \*  
وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ خَرَجَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ كَانَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ \* صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ \*

Pek aziz ve muhterem kardeşlerim! Cum'anız mübarek olsun! Yüce Rabbim, bu kıymetli zaman diliminin bereketinden, kendisinin lütuf ve inayetinden ziyadesiyle istifade edebilmeyi hepimize nasip eylesin!

Muhterem Mü'minler!

Yüce Allah (cc) tarafından vahiy meleği Cebrail aracılığıyla Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed'e (s) indirilen Kur'ân'ın ilk emri, "oku"dur.<sup>1</sup> Bu emre muhatap olan Hz. Peygamber (s) ve onun ümmeti, okumayı önemli ve öncelikli bir gaye edinmiş ve bu doğrultuda ciddi çalışmalar yapmışlardır. Örneğin, hicretten hemen sonra Medine'de Mescid-i Nebevî'yi inşa ettiren Rahmet Peygamberi, mescidin bitişiğindeki bir mekânı eğitim-öğretim için ayırmış, burada ashabını eğitmiş ve böylece İslâm medeniyetinin ilk üniversitesini "Suffe" adıyla kurmuştur.

Değerli Kardeşlerim!

İslâm dini bilgi sahibi olmaya büyük önem vermektedir. Hz. Peygamber'in (s), Bedir savaşında alınan her bir esiri, on Müslüman'a okuma yazma öğretmesi karşılığında serbest bırakması, İslâm'ın okumaya, ilim öğrenmeye ve bilgi sahibi olmaya verdiği önemi göstermesi bakımından manidardır. Öte yandan bilgi, insan zekâsının çalışması sonucu ortaya çıkan bir düşünce ürünü olduğu için İslâm, düşünme eylemini gerçekleştirenle gerçekleştirmeyeni bir tutmamakta ve aralarındaki farkı şu şekilde ifade etmektedir: "De ki: 'Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?' Ancak sağduyu sahipleri öğüt alırlar!"<sup>2</sup> Demek ki akıl gibi önemli bir nimetle donatılan insan, aklın hakkını vermekle ve bu doğrultuda bilgiye ulaşmak için her türlü okumayı yapmak ve gerekli çabayı göstermekle mükelleftir.

Aziz Müslümanlar!

Sorumluluk sahibi ve duyarlı mü'min, kendisine ve yaşadığı topluma faydalı olma gayretindeki insandır. İlim öğrenip topluma rehberlik etmek de bu gayretin en değerlilerindendir. Bu bağlamda Hz. Peygamber (s): "Dünya ve içindeki her şey değersizdir. Sadece Allah'ı zikretmek ve O'na yaklaşır şeylerle, ilim öğreten âlim ve öğrenmek isteyen öğrenci bundan müstesnadır."<sup>3</sup> "İlim tahsil etmek için yolculuğa çıkan kimse, evine dönünceye kadar Allah yolundadır."<sup>4</sup> buyurarak okumayı ve bilgi sahibi olmayı teşvik etmiştir.

<sup>1</sup> 'Alak 96/1-5.

<sup>2</sup> Zümer 39/9.

<sup>3</sup> Tirmizi, "Zühd", 14; İbn Mâce, "Zühd", 3.

<sup>4</sup> Tirmizî, "İlm", 2.

Muazzez Kardeşlerim!

Şu gerçeği unutmamak gerekir ki, toplumun kurtuluşu, mensubu olan bireylerin çağın gereklerine uygun ilimle donatılmasıyla mümkündür. Bu yüzden Müslüman toplum, her bir ferdi Kur'an'ın emir ve tavsiyeleri ile Hz. Peygamber'in "en güzel örnek" oluşuna uygun bir biçimde eğitmek ve yetiştirmekle mükelleftir. Hangi mesleği icra ederse etsin, her bireyin öncelikle millî ve manevî değerlerine bağlı bir insan olarak yetişmesi/yetiştirilmesi son derece önemlidir. Zira bu donanımına sahip bir insanın hizmet anlayışı, sorumlu bir mü'minin ibadet şuuruyla aynıdır.

Muhterem Mü'minler!

Doğru bilgiye ulaşmak için okumak, araştırmak ve gözlem yapmak gerekir. İnsan okuma ve araştırmaya Kur'an'dan, gözlem yapmaya da her biri Yüce Allah'ın varlığının delilleri olan kâinat ve içindekilerden başlamak zorundadır. Yani Müslüman, hem Kur'an kitabını hem de kâinat kitabını okumalı ki, en doğru bilgiye ulaşsın. Zaten Kur'an, mü'minleri en doğru yola ileten, iyi davranış sergileyenlere büyük bir mükâfatın varlığını müjdeleyen bir rehberdir.<sup>5</sup> Bu rehberi ve onun işaret ettiği hakikatleri okuyan, anlayan ve yaşayan kulların hem dünyada hem de ahirette kazananlardan olacakları açıktır. Çünkü Kur'an'ın amacı, kendisine tâbi olan insanın dünya ve ahiret saadetini temin etmektir.

Ne mutlu, Kur'an'ın ve Hz. Peygamber'in (s) önerileri doğrultusunda okuyan, araştıran ve gerçek bilgiye ulaşma gayretinde olan samimi ve duyarlı insanlara!

## 2. İslâm'da Ticaret Ahlâkı

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا \* صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ \*

وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : التَّاجِرُ أَمِينُ الصَّدُوقِ مَعَ التَّيِّبِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ \* صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ \*

Pek aziz ve muhterem kardeşlerim! Cum'anız mübarek olsun! Yüce Rabbim, bu kıymetli zaman diliminin bereketinden, kendisinin lütuf ve inayetinden ziyadesiyle istifade edebilmeyi hepimize nasip eylesin!

Aziz Müslümanlar!

Yüce Allah insanoğluna, kısacık dünya hayatında sayısız nimetler bahşetmiş,<sup>6</sup> bununla birlikte; rızkını helal yoldan temin etme ve kazancını helal yerlerde harcama gibi birtakım sorumluluklar da yüklemiştir. Müslüman'ın en önemli helal rızık kazanma yollarından birisi de İslâmî esaslara uygun olarak ticaret yapmaktır.

Yüce Allah, Kur'an-ı Kerîm'de; "Ey İman edenler! Karşılıklı rızaya da dayansa, birbirinizin mallarını (meşru) ticaret hariç haksız yere yemeyin ve kendinize kıymayın! Şüphesiz Allah, size karşı pek merhametlidir."<sup>7</sup> buyurarak, İslam'a uygun ticareti helal; "karşılıklı rıza" anlayışı hakim olsa da fâiz ve rüşvet alıp verme gibi yasaklı eylemlerle alışverişi haram kılmıştır. Konu bağlamında Hz. Peygamber'in (s), "hangi kazancın daha

<sup>5</sup> İsrâ 17/9.

<sup>6</sup> İbrâhîm 14/34.

<sup>7</sup> Nisâ' 4/29.

faziletli olduğu" şeklindeki bir soruya, "Kişinin elinin emeği ve dürüst yapılan alışveriştir"<sup>8</sup> cevabını vermesi de alın terinin ve meşru ticaretin önemini ve helallliğini vurgulaması bakımından manidardır.

Muazzez Mü'minler!

Yüce Allah, sosyal ve iktisadi hayatın sağlıklı bir şekilde devamı adına, insanlık ailesi için gerekli ve faydalı olan her türlü ticarî malın meşru yollarla alınıp satılmasını helal kılmıştır. Ancak O, karaborsacılık yapmak, malın kusurunu saklamak, ticarete yemin etmek, ölçü ve tartıda hile yapmak, çalınan veya gasbedilen malı bilerek alıp satmak, sıkıntıda olanın malını fiyat kırarak satın almak, başkasının alışverişi üzerine alışveriş yapmak, rüşvet alıp vermek, fâiz yoluyla kazanç elde etmek, aşırı kârlı fiyatla mal satmak gibi sosyal ve ekonomik hayatı akamete uğratacak, toplumsal huzurun ve İslam kardeşliğinin bozulmasına sebep olacak haksız kazanç yöntemlerini yasaklamıştır.

Aziz Kardeşlerim!

İslâm'da ticaretin bir ahlâkı vardır. Buna göre Müslüman tacir, her işinde olduğu gibi ticaret yaparken de mütevazı, güler yüzlü, cömert, hoşgörülü, güvenilir, âdil, kolaylaştırıcı ve anlayışlı olmalıdır. Zira yüce dinimiz İslâm'ın kardeşlik, güven, hoşgörü, yardımseverlik ve empati temeline dayanan ahlâk anlayışı, bunu zorunlu kılmaktadır. Bu istikamette tacir, kendisini karşısındakinin yerine koyarak empati yapmalı, ölçü tartıda adaletli olmalı, müşterilerine güven vermeli ve kendisine nasıl davranılmasını arzu ederse, muhatabına öyle davranmalıdır. O, ticarî faaliyetinde Hz. Peygamber'in (s) şu duâsına mazhar olmak için gayret sarf etmelidir: "Satarken, satın alırken, alacağını isterken kolaylık gösteren kimseye, Allah rahmetiyle muamele etsin!"<sup>9</sup>

Kıymetli Müslümanlar!

Hayatında doğruluğu ve dürüstlüğü ilke edinen Hz. Peygamber (s) de bir dönem ticaretle meşgul olmuş ve Mekke'li müşrikler arasında dahi "el-Emîn" sıfatıyla bilinir hale gelmişti. Onun ümmeti olmakla iftihar eden bugünün Müslümanlarının, bizzat kendisinin, ana-babasının veya en yakınlarının zararına bile olsa, asla doğruluk, dürüstlük, hak ve adaletten ayrılmamaları gerekir.<sup>10</sup> Zira Müslüman, hayatının diğer alanlarında olduğu gibi ticari yaşamında da İslâm'ın emir ve yasaklarına uygun hareket etmek zorundadır. Bu hususta, Hz. Peygamber'in (s) şu müjdesini sürekli hatırdan tutmak yararlı olacaktır: "Doğruluk ve dürüstlüğünden emin olunan tüccar; nebiler, sıddıklar ve şehitlerle beraberdir."<sup>11</sup>

Rabbim bizleri, hayatını Kur'ân ve Sünnet ekseninde inşa eden, Kur'ân ve Sünnet'in salık verdiği ticaret ahlâkını hayatına hâkim kılan kullardan eylesin! Rabbim, rızkımızı helal yoldan kazanıp helal yerlere harcamayı nasip etsin. Rabbim, helalinden kazanıp hayırlı yerlere harcayan tüccar kardeşlerimize ve bütün Müslümanlara bol ve temiz rızık nasip eylesin! Her şey gönlünüzce, gönlünüz de Hakk'a göre şekillensin! Cum'anız mübarek olsun muazzez kardeşlerim!

<sup>8</sup> Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, c. IV, s. 141.

<sup>9</sup> Buhârî, "Buyû", 16; İbn Mâce, "Ticârât", 28.

<sup>10</sup> Nisa' 4/135.

<sup>11</sup> Tirmizî, "Buyû", 4; İbn Mâce, "Ticârât", 1.

### 3. Çanakkale Zaferi

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ  
كَمْ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِتْنَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ \* صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ \*  
وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : سِيَاحَةُ أُمَّتِي الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ \* صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ \*

Pek aziz ve muhterem kardeşlerim! Cum'anız mübarek olsun! Yüce Rabbim, bu kıymetli zaman diliminin bereketinden, kendisinin lütuf ve inayetinden ziyadesiyle istifade edebilmeyi hepimize nasip eylesin!

Muazzez Müslümanlar!

Şanlı tarihimizin en büyük zaferlerinden birisi de Çanakkale Zaferi'dir. Bu zafer, aziz vatanımızın, her bir metrekaresi şehit kanlarıyla sulanmış kutsal topraklarını ele geçirmek isteyen İtilaf devletlerine karşı, Müslüman Türk evlâtlarının kazandığı tarihi bir zaferdir.

Aziz Kardeşlerim!

Ecdadımız, düşmanı Çanakkale Boğazı'nda iman gücü, kardeşlik, birlik, beraberlik, vatanseverlik ruhu ve bağımsızlık aşkı ile püskürtmüştür. O cesur yürekler, düşmana öyle bir ders vermişler; onlara karşı öyle bir zafer elde etmişlerdir ki, şartlar ne olursa olsun, din, vatan, mukaddesat, namus, bayrak ve istiklâl söz konusu olduğunda, hiç kimseye asla boyun eğilmeyeceği, tek bir vatan evlâdı kalmayınca dek mücadeleye devam edileceği yedi düvele ilan edilmiştir. Bu kutlu mücadelede parola hep: "Ya istiklâl, ya ölüm" olmuştur.

Değerli Mü'minler!

Bağımsız bir devlet kurmak, bazen ağır bedeller ödemeyi gerektirir. Hele hele yaşadığınız coğrafya, Anadolu gibi son derece önemli bir jeo-stratejik konuma sahipse, sözü edilen bedeli ödemek daha da zaruret arz edebilir. Bu zaruret ortaya çıktığında ecdadımız, gereğini yapmaktan hiçbir zaman çekinmemiştir. Malazgirt'ten İstanbul'un fethine, Çanakkale'den Kurtuluş Savaşı'na kadar, tarihte bunun pek çok örneğini görmek mümkündür.

Kıymetli Mü'minler!

Aziz ecdadımız, Hz. Peygamber'in (s) "Ümmetimin seyahati Allah yolunda cihattır."<sup>12</sup> tavsiyesi gereği, her bir mücadeleyi bir cihad ve şehadet imkânı olarak değerlendirmiştir. Bu çerçevede, itilaf devletleri topraklarımıza göz dikip, kendi aralarında yaptıkları paylaşım planlarını uygulamaya koymak için Çanakkale önlerine geldiklerinde ecdadımız, tüm olumsuzluklara rağmen, eşsiz bir mücadele ortaya koymuş ve bu büyük zafere uzanmıştır. Bu mücadele, aziz vatanımızı işgal etmek hayaliyle yanıp tutuşan haçlı ittifakının hevesini kursağında bırakmıştır.

Değerli Müslümanlar!

Çanakkale Zaferi bağlamında şu hususu özellikle vurgulamak gerekir. Çanakkale'de işgalcilerin hesaba katmadıkları en önemli unsur, asil Müslüman Türk evlâdının iman gücüdür. Evet, Yüce Allah'a gerçek anlamda kul olanların, O'nun desteğini arkalarına aldıklarında, yenemeyecekleri ordu, kazanamayacakları zafer yoktur. Bu hakikat, Kur'an'da

<sup>12</sup> Ebû Dâvûd, "Cihâd", 6.

şöyle zikredilmektedir: “Nice az sayıda bir birlik, Allah’ın izniyle çok sayıdaki birliği yenmiştir. Allah, sabredenlerle beraberdir.”<sup>13</sup> Yüce Allah’ın bu desteğini arkasına alan Mehmetçik, ya bu vatandan istilacıları kovarak bağımsız bir devlet kuracak ya da vatanını koruma uğruna şehadet şerbetini içip Hakk’a yürüyecekti. Bu inanç, savaş esnasında kendini göstermiştir. Normal şartlar altında bir insanın kaldırması mümkün olmayan 276 kilogramlık bir top mermisini Seyit Onbaşı’nın, tek başına kaldırıp topun ağzına koyması ve düşman donanmasını perişan eden o ateşlemeyi yapması, iman gücünden başka bir izahla açıklanamaz.

Aziz Mü’minler!

Çanakkale Savaşı’nda kimi on sekiz, kimi on dokuz, kimi yirmi yaşlarında, on binlerce kahraman vatan evlâdı, şehadet şerbetini içerek adeta bir gül bahçesine girercesine toprağa girmiştir. Onlar, bugün bizim yediklerimizi yiyemeden, giydiklerimizi giyemeden, kavuştuğumuz imkânları elde edemeden, arkalarında gözü yaşlı analar, bacılar, eşler ve çocuklar bırakarak baharda toprağa atılan tohum misali kabirlerini yurt edindiler. Böylesine asil bir neslin evlatları olarak bizlere düşen görev; ecdat yadigârı bu kutsal vatani korumak, ona hain ve alçakların ayak basmalarını engellemektir. Bu mücadele verildiği sürece aziz şehitlerimizin hatıralarına gerçek anlamda sahip çıkılmış olacaktır. Bunu başarmak da ancak, Bedir, Uhud, Hendek, Malazgirt, İstanbul’un Fethi, Çanakkale ve Kurtuluş savaşlarını kazanan nesildeki inanç ve iman gücüne sahip olmakla mümkündür. Bu aziz millet, kardeşlik birlik ve beraberlik içerisinde bu inanç ve iman gücüne sahip olduğu sürece, ecdadın kanıyla bedeli ödenen vatan toprağının bir karışı bile işgalcilere çiğnetilmeyecek, asil Müslüman Türk milleti bu topraklarda bağımsızca yaşayacak, yüce dinimiz İslâm’ın en önemli sembollerinden biri olan ezan asla minarelerde susmayacak ve gelecek neslin huzur içerisinde yaşaması sağlanacaktır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Canlarını feda ederek bugün bizlerin bu topraklarda bağımsızca yaşamamızı sağlayan aziz şehitlerimizi rahmetle, minnetle ve saygıyla anıyor; hutbemi, millî şairimiz Mehmed Âkif’in “Çanakkale Şehitlerine” adlı şiirinin şu dizeleriyle tamamlamak istiyorum:

Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi?  
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi,  
Tepeden yol bularak geçmek için Marmara’ya  
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya.  
Eski Dünya, Yeni Dünya, bütün akvâm-ı beşer,  
Kaynıyor kum gibi... Mahşer mi, hakikat mahşer.  
Âsım’ın nesli... diyordum ya... nesilmiş gerçek:  
İşte çiğnetmedi nâmusunu, çiğnetmeyecek.  
Vurulmuş tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,  
Bir hilâl uğruna, yâ Râb, ne güneşler batıyor!  
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!  
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.

<sup>13</sup> Bakara 2/249.

Ne büyüsun ki kanın kurtarıyor Tevhîd'i...  
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.  
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?  
"Gömelim gel seni tarihe" desem, sığmazsın.  
Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,  
Sana âğuşunu açmış duruyor Peygamber.

#### 4. İslâm'da Annenin Yeri Ve Önemi

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا آفٌ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا \* وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا \* صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ \*  
وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ \* صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ \*

Pek aziz ve muhterem kardeşlerim! Cum'anız mübarek olsun! Yüce Rabbim, bu kıymetli zaman diliminin bereketinden, kendisinin lütuf ve inayetinden ziyadesiyle istifade edebilmeyi hepimize nasip eylesin!

Muhterem Mü'minler!

İslâm dini, Yüce Allah'a (cc) kulluktan sonra O'na hiçbir şeyi ortak koşmamayı ve hemen ardından da ana-babaya iyi davranmayı emretmektedir. Bir başka ifade ile Kur'ân'da ana-baba hakkı, Yüce Allah'ın (cc) hakkından hemen sonra zikredilmektedir.<sup>14</sup> Bu doğrultuda Yüce Allah, her mü'min evlâda Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle emretmektedir: "Biz insana ana-babasına iyi davranmasını vasiyet ettik. Çünkü anası onu nice sıkıntılara katlanarak taşımıştır. Sütten ayrılması da iki yıl içinde olur. (İşte bunun için) önce bana, sonra da ana-babana şükret diye tavsiyede bulunmuşuzdur. Dönüş ancak banadır."<sup>15</sup> "Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, ana-babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine 'of!' bile deme, onları azarlama, ikisine de güzel söz söyle."<sup>16</sup> Bu âyetlerden anlaşıldığına göre, bir Müslüman'ın ana-babasına karşı ilk görevi, onlara hayatları boyunca güzel muamelede bulunmaktır. Hz. Peygamber'in:

- "Burnu yerde sürünsün, burnu yerde sürünsün, burnu yerde sürünsün." ifadesine karşılık,

- "Kimin Yâ Rasûlallah!" denilince:

- "Ana-babasından birisinin veya her ikisinin ihtiyarlık hallerine yetişip de Cennet'e giremeyen kimsenin"<sup>17</sup> buyurması, bu gerçeği ifade etmektedir.

Değerli Müslümanlar!

Kişinin dünyaya gelmesine anne-baba birlikte vesile olmalarına rağmen, Kur'ân anneye ayrı bir önem atfetmektedir. Bu önem, annenin evladını dokuz ay on gün boyunca, nice güçlüklerle karnında taşıması ve zamanı gelince, daha da artan acılara katlanarak

<sup>14</sup> Nisâ' 4/36.

<sup>15</sup> Lukmân 31/14.

<sup>16</sup> İsrâ 17/23.

<sup>17</sup> Müslim, "Birr", 8.

doğurması sebebiyledir. Bu kapsamda Hz. Peygamber'in: “- Yâ Rasûlallah! İnsanlar içinde iyi muamele ve güzel hizmette bulunmama en fazla layık olan kişi kimdir?” diye soran kimseye, arka arkaya üç defa: “Anandır” cevabını vermesi ve dördüncü sırada babayı zikretmesi<sup>18</sup> dikkat çekicidir. Yine Üveys el-Karânî'nin, annesinden bir gün izin alarak Hz. Peygamber'i görmeye gitmesi, ancak Allah Rasûlü'nü evinde bulamayınca, sırf annesinden almış olduğu izin süresine riayet etmek adına, onu göremeden Yemen'e geri dönmesi, insanlar üzerinde Allah hakkından hemen sonra ikinci sırada hak sahibi olan annenin emrine itaat etmenin gerekliliğini gözler önüne seren muhteşem bir örnektir.

Aziz Kardeşlerim!

Bizlerin dünyaya gelmesine vesile olan ve her birimizi büyütmek ve yetiştirmek için sayısız zorluklara katlanan anne-babalarımızın kıymetlerini, onlar hayatta iken iyi bilelim. Nadiren de olsa, toplumumuzda üzülerken müşahede ettiğimiz gibi, onlara ellerimizi kaldırmayalım, onları itip kakmayalım, kalplerini kırarak davranışlardan sakınelim. Onların hayır dualarının da beddualarının da kabul olacağını unutmayalım. Yaşlandıklarında, huzurevlerine bırakarak yalnızlığa terk etmek yerine, onlara en iyi şekilde bakmaya çalışalım. Bizler anne-babalarımıza nasıl muamele edersek, bizim çocuklarımızın da bize öyle muamele edeceklerini asla unutmayalım ve onlara şöyle dua edelim: “Rabbim! Küçüklüğümde onlar beni nasıl yetiştirmişlerse, şimdi de Sen onlara (öyle) rahmet et!”<sup>19</sup>

Ne mutlu, ana-babasının rızasını kazanıp onların hayır duasını alabilen yiğitlere!

Ne mutlu, “Cennet anaların ayakları altındadır.”<sup>20</sup> ilkesini hayatına düstur edinen duyarlı insanlara!

## 5. Hz. Peygamber Ve Çocuk Sevgisi

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ \* صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمِ \*

وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ لَا يَرْحَمِ النَّاسَ لَا يَرْحَمُهُ اللَّهُ \* صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ \*

Pek aziz ve muhterem kardeşlerim! Cum'anız mübarek olsun! Yüce Rabbim, bu kıymetli zaman diliminin bereketinden, kendisinin lütuf ve inayetinden ziyadesiyle istifade edebilmeyi hepimize nasip eylesin!

Muazzez Mü'minler!

Yüce Allah (cc), bizlere birçok şeyi emanet olarak vermiştir. Canımız, bedenimiz, ailemiz, malımız, işimiz hep birer emanettir. Evlatlarımız da en değerli emanetlerdendir. Bu kapsamda, çocuklarımızı Yüce Allah'ın rızasına uygun bir şekilde yetiştirmek, onlara iyi bir terbiye vermek bizim en büyük görevlerimizdendir. Bir anne-baba için çocuklarının yeme-içme, giyme gibi maddî ihtiyaçlarını karşılamak nasıl bir görevse, bu maddî ihtiyaçlardan daha önemli bir görev vardır ki, o da çocukları manen ve ahlâken güzel bir insan olarak yetiştirmektir.

<sup>18</sup> Müslim, “Birr”, 1.

<sup>19</sup> İsrâ 17/24.

<sup>20</sup> Nesâî, “Cihâd”, 25.

Muhterem Müslümanlar!

Kız çocuğu emanetine sahip olduğu için insanların utandığı ve kız çocuklarının diri diri toprağa gömüldüğü bir ortamda peygamber olan Hz. Muhammed'in (s) hayatında, çocukların ayrı bir yeri vardır. O, çocuklar arasında kız-erkek ayrımı yapmayı kesinlikle yasaklamış, onlara yedi yaşından itibaren namazı öğretmeyi ve on yaşından itibaren de namaza alıştırmayı emretmiştir. Yine Hz. Peygamber (s), "Hiçbir ana-baba çocuğuna iyi bir İslâm terbiyesinden daha güzel bir şey bırakmamıştır."<sup>21</sup> buyurarak, onlara bırakılacak en geçerli mirasın güzel bir İslâm terbiyesi ve iyi bir ahlâk olduğunu bildirmiştir.

Muazzez Mü'minler!

Güzel bir terbiyenin yolu, sevgiden geçmektedir. Çünkü korkuyla yapılan davranışlar kalıcı olmaz, korku ortadan kalkınca davranışların da tam tersine dönmesi mümkündür. Hz. Peygamber'e, on yaşından yirmi yaşına kadar hizmet eden Hz. Enes, Rasûlullah'ın kendisine bir defa olsun "öf" bile demediğini anlatır. Bu konuda Hz. Peygamber'in (s) davranışları bizim için en mükemmel örnektir. O, yolda gördüğü çocuklara selam verir, hallerini sorar, onlarla konuşur, zaman zaman da şakalaşır. Bazen çocuklarla oynar, onlara hediyeler verir, onlara seviyelerine göre davranırdı. Bir gün câmiye beraberinde getirdiği torunu, cemaate namaz kıldıran Hz. Peygamber'in (s) secde anında sırtına binmiş, o da çocuğa bir zarar gelmesin diye secdeyi uzatmıştı. Bu olay, namaz kılarken çocuklarla başının derde girdiğini düşünen bazı insanlar için bir ibret vesikasıdır.<sup>22</sup> Bunun yanında Hz. Peygamber (s), namaz kılarken çocuk ağlama sesi duysa, namazı uzatmaz, kısa keser ve kendisiyle birlikte namaz kılan çocuğun annesinin namazdan ayrılmasını ve çocuğu ile ilgilenmesini isterdi.<sup>23</sup>

Aziz Kardeşlerim!

Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s), bir yolculuğa çıkacağı zaman en son kızı Fatıma ile vedalaşır, dönüşte ise ilk önce ona uğrardı. Hz. Fatıma ziyaretine geldiğinde Peygamberimiz ayağa kalkar, alnından öper ve yanına oturturdu. Çocuk sevgisinin zirvede olduğu Peygamberimizin hayatından anlattığımız bütün bu güzellikler, çocuklarımıza karşı davranışlarımızda bizler için en güzel örneklerdir.

Değerli Mü'minler!

Hz. Peygamber (s), çocukları sevmeyenlere hayret ederdi. Bu hususta, on çocuğu olduğu halde hiçbirini öpmediğini söyleyen Akra bin Habis adlı zâta hayretle bakıp: "İnsanlara merhamet etmeyene, Yüce Allah da merhamet etmez."<sup>24</sup> buyurmuştur.

Yine Peygamberimizin çocukları öptüğünü gören bir bedevi bunu pek tuhaf bularak: "Hayret! Siz çocukları öpüyor musunuz? Biz çocukları hiç öpmeyiz." deyince, sevgi pınarı Efendimiz ona acıyarak bakmış: "Yüce Allah senin kalbinden sevgiyi söküp almışsa, ben ne yapabilirim! Merhamet etmeyene, merhamet edilmez."<sup>25</sup> buyurmuştur.

Muazzez Kardeşlerim!

<sup>21</sup> Tirmizî, "Birr", 33.

<sup>22</sup> Nesâî, "Tatbik", 82; Ahmed b. Hanbel, *Müsned*, c. III, ss. 493-494.

<sup>23</sup> Buhârî, "Salât", 65.

<sup>24</sup> Tirmizî, "Birr", 16.

<sup>25</sup> Buhârî, "Edeb", 18.



Sevgi karşılıklıdır. Rasûlüllah'ın çocukları çok sevdiği gibi, çocuklar da kendisini çok severdi. Yolda gördükleri zaman hemen koşarak yanına giderlerdi. Rasûlüllah da onlarla ilgilenir, teker teker hal ve hatırlarını sorardı.

Muhterem Müslümanlar!

Çocuklarımızı sevmek demek, onların her istediğini yerine getirmek, onlara sınırsız bir özgürlük alanı tahsis etmek, asla değildir. Şuurlu ana-babalar, her konuda olduğu gibi bu konuda da ölçülü davranmak zorundadırlar. Bu bağlamda Yüce Allah'ın, "Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insan ve taş olan cehennem ateşinden koruyun! O ateşin başında gayet katı, çetin, Allah'ın kendilerine verdiği emirlere karşı gelmeyen ve kendilerine emredilen şeyi yapan melekler vardır."<sup>26</sup> uyarısı, çocukları güzel bir İslâm terbiyesi ve ahlâkı ile yetiştirmenin, ana-babaların asli görevi olduğunu bildirmektedir. Dolayısıyla ana-babalar, kendileriyle birlikte tüm aile bireylerinin sorumluluklarını omuzlarında taşıdıklarını asla unutmamalıdır.

Ne mutlu, Hz. Peygamber'in (s) çocuklara gösterdiği sevgi ve muhabbeti hakkıyla anlayıp uygulayanlara!

Ne mutlu, çocuklarını güzel bir İslâm terbiyesi ile yetiştiren fedakâr ana-babalara!